

Sammen om livsduelige børn og unge

Dagtilbuds- og skolepolitik 2019-2023

Sammen om livsduelige børn og unge

Efter en omfattende og inddragende proces ligger Nyborg Kommunes dagtilbuds- og skolepolitik 2019-23 nu klar. Vi har for første gang samlet dagtilbuds- og skolepolitikken i en samlet politik. Det har vi gjort for at understrege, hvor vigtigt det er, at der er sammenhæng i barnets og familiens liv. Fra barnets første møde med dagpleje eller daginstitution til det sidste farvel til folkeskolen ønsker vi, at der er en tydelig rød tråd i værdier, indsatser og tilbud.

I en tid, hvor mange børn og unge føler sig ensomme og sårbare, ønsker vi, at dagtilbud og skoler understøtter alle børn i at være og blive livsduelige mennesker. Det er den helt overordnede ambition med dagtilbuds- og skolepolitikken 2019-23. Det er et ambitiøst mål, og derfor beskriver politikken også nogle af de udfordringer, der kan være i arbejdet med at nå politikkens mål. For at indkredse arbejdet med livsduelighed beskriver politikken desuden fem områder, som vi i fællesskab skal have særligt fokus på de kommende fire år.

Politikken er blevet til i et inspirerende og værdifuldt samarbejde med forældrerepræsentanter, ledere, medarbejdere, embedsmænd samt børn og unge. Vi har været enige om, at politikken skal sætte retning for den fælles indsats i kommunens dagtilbud og skoler og samtidig give plads til, at dagtilbud og skoler kan sætte deres lokale præg på politikken. Vi er ligeledes enige om, at vi løbende gennem de næste fire år skal evaluere arbejdet med politikens fokusområder for at sikre, at politik og hverdagspraksis understøtter hinanden i videst muligt omfang.

Med Nyborg Kommunes første samlede dagtilbuds- og skolepolitik »Sammen om livsduelige børn 2019-23« har vi givet hinanden håndslag på at fortsætte arbejdet med at gøre vores dagtilbud og skoler endnu bedre. Alt sammen med en ambition om at sende livsduelige børn og unge godt af sted ud i resten af livet.

Kenneth Muhs
Borgmester

Suzette Frovin
Formand for Skole- og Dagtilbudsudvalget

Vores vision

Dagtilbuds- og skolepolitikken spiller sammen med Børne- og ungepolitikken og Sundhedspolitikken. Børne- og ungepolitikken er en paraply for den samlede indsats på børne- og ungdomsområdet og den går på tværs af fagområder og afdelinger. Børne- og ungepolitikken udtrykker således den vision og de værdier, der ligger til grund for alt arbejde med børn og unge i Nyborg Kommune.

Kerneopgaven for dagtilbud og skole

Dagtilbud og skoler indgår som en del af den samlede børne- og ungeindsats i Nyborg Kommune. En indsats, som overordnet skal understøtte, at alle børn og unge trives, lærer og udvikles som deltagere i fællesskaber. Alle indsatser for børn og unge skal bidrage til at nå dette mål.

Ambitionen for indsatsen i dagtilbud og skole i 2019-2023 er, at

”Børn og unge i dagtilbud og skole skal understøttes i at være livsduelige mennesker”.

Livsduelighed danner således rammen for dagtilbuds- og skolepolitikken. Vi kan se, at vi lykkes med at skabe livsduelighed når børn og unge:

- Er trygge, sociale og nysgerrige
- Har lyst til at lære og er glade for at være i dagtilbud og skole
- Indgår i forpligtende fællesskaber, og danner relationer med andre børn og voksne.
- Forstår deres egne ressourcer

Udfordringer i arbejdet med kerneopgaven

Når vi i Nyborg Kommune sætter fokus på kerneopgaven og gør livsduelighed til et omdrejningspunkt for indsatsen i alle dagtilbud og skoler, anerkender vi samtidig opgavens kompleksitet.

Politikken skal hjælpe politikere, praktikere, forældre og børn til at navigere i udfordringerne, velvidende at:

- Omverdenens krav om ydelser og mål bidrager ikke altid til kerneopgaven, ligesom der kan være skiftende forventninger – og til tider – uklare krav til dagtilbud og skoler. Det gælder især krav og forventninger fra lovgivere.
- Der er et stort behov for tværfaglighed i kerneopgaven, men det tager tid, skal prioriteres og kan forstås forskelligt af de involverede parter.
- Arbejdet med inklusion er komplekst, og det kan være svært at få alle forældre til at forstå udfordringerne og bakke op om indsatserne.
- Forældresamarbejdet kan være præget af uklare forventninger, ligesom forældre har forskellige muligheder for og ønsker om deltagelse i barnets hverdag i dagtilbud eller skole.

Arbejdet med livsduelighed – fem temaer

Arbejdet med livsduelighed fokuserer på fem temaer, som dagtilbud og skoler skal arbejde målrettet med de kommende fire år.

Lege- og læringsmiljøer

I dagtilbud og skoler er læring tidligere blevet opfattet som noget, der primært sker gennem specifikke og strukturerede læringsaktiviteter. I dag opfattes læring derimod som noget, der sker hele dagen i forskellige kontekster: I garderoben, på fodboldbanen, i frikvarteret, i legen, i planlagte aktiviteter og i undervisningen. Alle kontekster, som børn og unge befinder sig i i løbet af dagen, skal derfor understøtte udvikling og læring – og dermed børns livsduelighed.

Nyborg Kommunes dagtilbud og skoler skal kendes på, at vi dyrker potentialet for læring hele dagen. Det kræver lege- og læringsmiljøer af høj kvalitet. Begrebet lege- og læringsmiljøer omfatter alle de muligheder, der er for udvikling og læring gennem dagen. Både de fysiske rammer og de fagprofessionelles ressourcer og kompetencer udgør lege- og læringsmiljøet.

»Man kan lære
og ha' det sjovt samtidig.«
- Udsagn fra elev.

Særligt fokus i 2019-2023:

Differentierede lege- og læringsmiljøer og kontekster

Vi skal sammen arbejde for, at dagtilbud og skoler bliver gode til at skabe kontekster, der understøtter leg og læring, og samtidig sikre, at alle børn har adgang til differentierede lege- og læringsmiljøer.

Tegn på, at vi lykkes med at dyrke potentialet for læring hele dagen:

- Børnene viser og siger, at de lærer noget.
- Der er plads til både bevægelse, ro og fordybelse i løbet af dagen.
- De fysiske rammer afspejler, at vi arbejder med at skabe lege- og læringsmiljøer af høj kvalitet.

Omsorg, tryghed og trivsel

Omsorg, tryghed, trivsel og sundhed er forudsætningen for udvikling og læring og dermed også afgørende for, at arbejdet med livsduelighed lykkes. Omsorg og tryghed er basale behov, både for barnet i dagplejen og for unge i udskolingen. Det handler om at blive trøstet, når man har behov for det – og om at blive mødt der, hvor man er. Der skal med andre ord være hjælp at hente for det enkelte barn, så ingen står alene, men alle føler sig set, mødt og hørt.

»Vi kan ikke altid løse konflikterne selv. Vi har brug for lærerne, men de har ikke tid, vi skal jo lære.«

- Udsagn fra elev.

Særligt fokus i 2019-2023: Relationskompetence og selvværd

Dagtilbud og skoler skal styrke relationskompetencen hos de fagprofessionelle for derigennem at udvikle børnenes selvværd og livsduelighed. Vi ved, at børn kan føle et stort pres for at præstere og opnå gode karakterer allerede i en tidlig alder. Derfor er det afgørende, at de fagprofessionelle kan relatere til børnene og aktivt være med til at opbygge børnenes selvværd, ligesom de skal bidrage til, at børnene oplever, at de er kompetente både fagligt og socialt. Troen på eget værd er vigtig for, at børn bliver livsduelige.

Tegn på, at vi lykkes med at skabe omsorg, tryghed, trivsel og sundhed for det enkelte barn:

- Mødet mellem børn og unge og de fagprofessionelle er trygt og tillidsfuldt.
- Børnene beder om hjælp, når de har brug for det.
- Børnene trives både fagligt og socialt.

Forpligtende samarbejde med familien

Et forpligtende samarbejde mellem dagtilbud/skole og familie er vigtigt for at understøtte børn i at blive livsduelige. Et forpligtende samarbejde betyder, at dagtilbud og skoler inviterer forældrene ind i samarbejdet, og at de samtidig afklarer dagtilbud og skoles forventninger til forældrenes deltagelse og engagement. Forventningsafstemningen bør tage udgangspunkt i den enkelte families ressourcer og muligheder for at deltage og engagere sig i barnets hverdag, ligesom dagtilbud og skoler skal understøtte de familier, der måtte have brug for det.

Tydelig forventningsafstemning, kendskab til hinanden og inddragelse af forældrene er forudsætningen for et forpligtende samarbejde mellem dagtilbud og/eller skole og forældre. Et velfungerende forpligtende samarbejde giver det bedste afsæt for at skabe sammenhæng, trivsel, læring og udvikling i barnets liv.

»De voksne skal være rare, åbne, gode til at lytte og til at snakke med.«

- Udsagn fra elev.

Særligt fokus i 2019-2023:

Differentieret forældresamarbejde og afklarede forventninger

Dagtilbud og skoler skal have fokus på det differentierede forældresamarbejde. Dagtilbud og skoler tager initiativ til den gensidige forventningsafstemning mellem forældre og fagprofessionelle. Et differentieret forældresamarbejde er kendetegnet ved, at forældrene ved, hvad vi forventer af dem – ud fra de muligheder og forudsætninger, de har. Afsættet er: Vi kan ikke forvente det samme af alle forældre, men vi kan forvente noget af alle forældre.

Tegn på, at vi lykkes med et differentieret forældresamarbejde og tydelig forventningsafstemning:

- Forældrene er aktive deltagere i deres børns hverdag i dagtilbud og skole.
- Forældresamarbejdet tager udgangspunkt i det enkelte barns behov og familiens ressourcer.
- Der er en løbende dialog mellem forældre og fagprofessionelle for at skabe fælles forståelse for og kendskab til barnets udvikling i dagtilbud/skole, herunder til hvordan forældrene bedst kan bidrage til barnets næste udviklingstrin.

Helhed og sammenhæng

Nyborg Kommune har i en del år arbejdet med helhed og sammenhæng i indsatserne. Målet er, at barnet og familierne oplever en rød tråd fra det første møde med sundhedsplejen, til barnet er færdig med en ungdomsuddannelse. For at lykkes med at skabe helhed og sammenhæng er det nødvendigt, at de fagprofessionelle har viden og kendskab til hinanden på tværs af kommunens enheder og tilbud. Samtidig kræver det, at de fagprofessionelle kan træde ud af deres egen faglighed og involvere relevante aktører og faggrupper.

»Vigtigt med tryghed,
der hvor man er.«
- Udsagn fra elev.

Særligt fokus i 2019-2023: Sammenhæng i overgange

For det enkelte barn betyder helhed og sammenhænge, at barnet oplever at være parat til det næste skridt – både i løbet af dagen og i løbet af livet. Det betyder fx, at barnet på seks år er parat til at begynde i skole og ikke oplever overgangen som en brat overgang, men som et naturligt næste skridt. For at lykkes endnu bedre med at skabe helhed og sammenhæng for børnene og deres familier skal dagtilbud og skoler have fokus på især to indsatser:

- At forberede børnene målrettet på skift og overgange.
- At udvikle og opbygge relationer mellem de fagprofessionelle på tværs af overgange.

Tegn på, at vi lykkes med at skabe helhed og sammenhænge i overgange:

- Børn og unge er forberedte på nye overgange.
- Børn, unge og forældre oplever en rød tråd i overgange.

Inkluderende fællesskaber

Livsduelighed er også at kunne indgå i fællesskaber, og derfor er fællesskaber et vigtigt tema i arbejdet med at understøtte børn og unges livsduelighed. De fagprofessionelle har en afgørende rolle i at præge fællesskaber i dagtilbud og skoler, så fællesskaberne er inkluderende. At fællesskaber er inkluderende betyder, at der er plads til alle børn, fordi de fagprofessionelle hjælper børnene til at forstå og respektere hinandens forskelligheder. Samtidig skal de fagprofessionelle bidrage til at give alle børn konkrete muligheder for at deltage i fællesskaber i dagtilbud og skoler.

»De voksne skal forstå, hvor vigtigt det er at have venner - alle skal have en ven.«

- Udsagn fra elev.

Særligt fokus i 2019-2023: Alle børn er en del af et fællesskab

Når børn er en del af et fællesskab, føler de sig betydningsfulde og på den måde er fællesskaberne med til at understøtte alle børns livsduelighed. Dagtilbud og skoler skal derfor arbejde målrettet med, at fagprofessionelle sammen med børn og forældre bliver bevidste om deres betydning for børnenes fællesskaber – og på, hvad de hver især kan gøre for at bidrage til at skabe inkluderende fællesskaber i dagtilbud og skoler.

Tegn på, at vi lykkes med at skabe inkluderende fællesskaber for alle børn:

- Alle børn ser sig selv som en del af minimum ét fællesskab i dagtilbud eller skole.
- Børnene viser forståelse og omsorg for hinanden.

Fra politik til virkelighed

For at Dagtilbuds- og skolepolitikken kan realiseres, er det afgørende, at politikken mål og temaer bliver diskuteret grundigt, inden intentionerne i politikken omsættes til handling. Det betyder, at institutioner, skoler og andre, der er omfattet af politikken, skal tage aktivt stilling til politikken, og til hvordan den kan omsættes til den virkelighed, som dagtilbud, skoler, mm. befinder sig i.

Politikken sætter fælles retning for dagtilbud og skoler de næste fire år, men samtidig er dagtilbud og skoler velkomne til at sætte deres lokale præg på, hvordan de hver især kan bidrage til at realisere politikken mål.

Nyborg

KOMMUNE

Torvet 1, 5800 Nyborg
www.nyborg.dk